

pam alio defectu notari, impugnari, vel retractari posse, sed semper, & perpetuo validas, & efficaces fore, & esse, suorum plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, etiam Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam caularum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraia tollit. §.4. Non obstantibus suppressione, ac prioribus literis, aliisque praemissis, nec non quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Claufulę pccnales. §.5. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam Nostrae restitutionis, repositionis, reintegrationis, reductionis, exemptionis, liberationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Dat. die 22. Dec. 1603. An. IV. Datum Romae, apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo octavo, undecimo Kalendas Januarii, Pontificatus Nostri Anno IV.

CXXVII.

Ex Regest. in Secret. Brev. Facultas Nuncio Sabaudia cognoscendi quascumque causas in secunda instantia Universitatum S. Benigni, Montanari, Filetti, & Lombardoni jurisdictionis Monasterii Abbatis nuncupati S. Benigni, Ord. S. Benedicti, nullius Dioecesis Provinciae Taurinensis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. EX commissa Nobis desuper Pastoralis officii cura, invigilare debemus, ne Christiani fideles, praesertim Apostolicae Sedi subiecti, qui in remotis degunt, & paupertate premuntur, in prosequendis eorum litibus, expensis, & incommodis graventur.

§.1. Sane dilecti filii Universitates, & homines S. Benigni, & Montanari, ac Filetti, necnon Lombardoni, & aliorum locorum jurisdictionis Monasterii Abbatis nuncupati Sedi Apostolicae immediate subiecti, ejusdem S. Benigni, Ordinis S. Benedicti, nullius Dioecesis Provinciae Taurinensis, Nobis nuper exponi fecerunt, quod alias se: rec: Pius Papa IV. Praedecessor Noster dictis Universitatibus, & hominibus, qui propter eorum paupertatem, magnamque dictorum locorum a Sede Apostolica distantiam, causas ad dictam Sedem pro tempore devolutas prosequi nequibant, tunc, & pro tempore existentem Sedis praedictae in illis partibus

Pius IV. Abbatu S. Benigni concessit, ut causas Incolarum Oppido-rum cognosceret in secunda instantia.

Exordium.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Legatum, seu Nuncium, Judicem, qui quascumque causas in secunda instantia a quibuscumque sententiis, summam quinquaginta scutorum auri in auro non exceden. per ipsius Monasterii Abbatem, aut ab eo deputatos pro tempore latis, cognoscere, decidere, & sine debito terminare, ac debita executioni demandare valeret, ad ipsius Praedecessoris, & dictae Sedis beneplacitum constituit, & deputavit:

§.2. Et subinde pro eo, quod Universitatibus, & hominibus praedictis propter eorum paupertatem, & distantiam hujusmodi, valde difficile erat, pro singulis casibus dictam summam quinquaginta scutorum excedentibus, ad Sedem eandem recursum habere, re: mem: Clemens Papa VIII. etiam Praedecessor Noster facultatem cognoscendi quascumque causas in secunda instantia usque ad summam quinquaginta scutorum, Nuncio Apostolico concessam, ad omnes, & quascumque causas in secunda instantia, civiles, & criminales, ac mixtas, & etiam Beneficiales, & Matrimoniales, ac alias quascumque, cujuscumque qualitatis existentes, & ad quamcumque summam ascendentes, pro tempore movendas, ad certum tunc expressum tempus extendit, ipsi tempus pluries, & ultimo ad quinquennium prorogavit, prout in literis desuper expeditis plenius continetur.

§.3. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, finis praedicti quinquennii infret, & Universitates, & homines praedicti eadem paupertate premantur, ideo Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut ipsi deo ulteriori prorogatione in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur: Nos igitur dictos Universitates, & homines amplioribus favoribus, & gratis prosequi volentes, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet, innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon dictarum literarum tenores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinari, dictum quinquennium, quod, ut dicti Universitates, & homines asserunt, adhuc durat, ad aliud quinquennium, quo durante, nunc, & pro tempore existens in illis partibus Nuncius, causas quascumque in secunda instantia, civiles, criminales, & mixtas, ac etiam Beneficiales, & matrimoniales, & alias quascumque, cujuscumque qualitatis existentes, ad quamcumque summam ascendentes, juxta praedictarum literarum tenorem, audire, cognoscere, decidere, & sine debito terminare, ac executioni demandare possit, & debeat, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, extendimus, & ampliamus.

§.4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, & edendis specialibus, vel

Clemens VIII. eandem facultatem Nuncio Apostolico concessit ad quinquennium.

Quo elapso Paulus ad aliud quinquennium prorogavit.

Derogat obstantibus.

generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon omnibus illis, quae Pius, & Clemens Praedecessores praedicti in suis quibusque literis voluerunt non obtinere, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi jubet.

§.5. Ceterum, quia difficile foret, praesentes literas ad singula loca, in quibus de eis forsitan fides facienda fuerit, deferri, etiam volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod earum Transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, vel personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Dat. die 19. Januarii 1609. An. IV.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris, die 19. Januarii 1609. Pontificatus Nostri Anno IV.

CXXVIII.

Commissio Officiali Remensi erigendi in Collegiatam Ecclesiam de Charville ejusdem Remensis Dioecesis, eique univendi quatuordecim Canonicatus Ecclesiae Collegiatae de Rosoir.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto Filio Officiali Remensi, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Procurium a

IN superna Apostolica dignitatis specula, meritis licet insufficientibus, divina dispositione constituti, ad Ecclesiarum quarumlibet erectionem, & institutionem, illarumque decus, & venustatem, ac statum augendum, & feliciter dirigendum nostrae sollicitudinis aciem dirigere intendentes, ea fieri mandamus, per quae illis, ac in eis divinis Officialibus insistentibus personis, honor accrescat, divinus Cultus floreat, & excitetur devotio, animarumque desiderata salus proveniat; praecipue cum nobilium virorum vota hoc exposcunt, Nosque alias id conspicimus in Domino salubriter expedire.

Causa exigenda Ecclesiae de Charville in Collegiatam.

§.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte devoti filii Caroli Gonzaga Clevei Ducis Nivernensium, & Reteleorum petitione continebat, quod ipse Carolus Dux provide considerans, Oppidum de Charville Remen. Dioecesis, cujus Dominus in temporalibus existit, non longe a Stenay, aliisque Oppidis, & locis circumvicinis, in quibus nullum Orthodoxae, & Catholicae Religionis exercitium habetur, quinimmo in eis haereticae pravitate virus admodum grassatur, distare, distique Oppidi de Charville Incolas, ob haereticorum in aliis Oppidis, & locis praedictis existentium vicinitatem, de facili in perniciosa haerese labem incidere posse, ac adolescentes, nisi recte, antequam vitiorum habitus totos eos possideat, in divini numinis cultu, veraque Religionis instituantur, ac bonis moribus, & disciplinis imbuantur, ex adipe haereticae pravitate alleetos, ad illam, & quascumque Mundi voluptates amplectendas pronos existere; huicque inconvenienti, quantum in se est, aliquo salubri remedio viam praeccludere, simulque charitatem, qua erga ejus Vasallos semper fuit affectus, hoc speciali signo exhibere cupiens, ad Dei Omnipotentis laudem, & gloriam dictorum Vasalorum spiritualem consolationem, & adolescentium hujusmodi in pietate, Religione, literarumque scientia institutionem in dicto Oppido de Charville aggeribus, & propugnaculis satis superque munito, unam Ecclesiam, quam felicibus auspiciis Collegiatae Ecclesiae titulo decorari in votis habet, unum Collegium, in quo viros summae eruditionis introduxit praclaro, ac celebri edificio construi fecit, & ut voti sui hujusmodi compos effici queat, quatuordecim Canonicatus, & totidem Praebendas Saecularis, & Collegiatae Ecclesiae loci de Rosoir Laudunen. Dioecesis, quam, & in ea triginta duos Canonicatus, & totidem Praebendas ejus Majores, & antecessores fundaverint, eosque reddito annuo ter mille scutorum aureorum dotaverint, maxima cum injuria temporum, & bellorum illis in partibus superioribus annis gestorum, dictus locus de Rosoir ita destructus fuerit, ut vix decem, aut duodecim Canonici in eo habitare possint, alii vero in locis circumvicinis in maximum divini cultus detrimentum dictis decem, aut duodecim Canonicis residentibus divina inibi officia dumtaxat peragentibus morari cogantur, provida nostra dispositione supprimiti, & extingui, illorumque fructus, & proventus mensae Capitulari Ecclesiae erigenda applicari, & appropriari desiderat.

Ducis Nivernensis hac favore peticio.

§.2. Quare pro parte dicti Caroli Ducis asserentis fructus, & proventus singulorum quatuordecim Canonicatum, & Praebendarum praedictarum viginti quatuor, computatis vero distributionibus quotidianis nonaginta ducatorum auri de Camera, secundum communem estimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum quatenus suo pio desiderio in praemissis annuere, ac alias opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

Paulus Remensi Officiali facultatem illius erigendi cum Canonicatibus tribuit.

§.3. Nos igitur, qui Ecclesiarum quarumlibet decorem, & venustatem, ac divini cultus augmentum, animarumque salutem ubique vigere, & augeri sinceris desideramus affectibus, ipsumque Carolum Ducem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinari, discretionis tuae per Apostolica scripta mandamus, quatenus si est ita, vocatis qui fuerint evocandi, dictam Ecclesiam

fiam ab eodem Carolo Duce, ut praefertur, noviter erectam in saecularem, & Collegiatam Ecclesiam sub Invocatione eidem Carolo benevifa cum mensa Capitulari, sigillo, arca communi, aliisque Collegialibus insignibus, & ad instar allarum saecularium, & Collegiarum Ecclesiarum, ac in eam unum Decanatum, qui inibi prima, & principalis Dignitas existat, pro uno illius Decano, qui inibi caput, & Superior sit, ac illius Canonicos juxta ejus praeminentiam praecedat, ac novem Canonicatus, & totidem Praebendas pro novem Canonicis, qui in dicta nova Collegiata Ecclesia Capitulum constituant, ac tam Decanus, quam omnes novem Canonici praedicti apud eam personaliter resideant, horasque tam diurnas, quam nocturnas, ac Missam Conventualem, ceteraque divina officia solita, & consueti cum mentis devotione, & attentione, servataque disciplina Ecclesiastica ad instar aliarum Collegiarum Ecclesiarum hujusmodi decantent, recitent, & celebrent, illisque intersint, & alias dictae novae Collegiatae Ecclesiae in divinis laudabiliter deserviant perpetuo, sine alienius praedicio, auctoritate nostra, erigas, & instituas.

Atque unien-
di quatuor-
decim Cano-
nicatus Eccle-
siae de Noivo.

§.4. Illisque sic erectis, & institutis quatuordecim Canonicatus, & totidem Praebendas dictae Ecclesiae de Rosoir, qui de Jurispatronatus dicti Ducis ex fundatione, vel dotatione hujusmodi existunt, ac quorum singulorum omnium fructus, redditus, & proventus viginti quatuor, computatis vero distributionibus quotidianis quadraginta ducat, auri de Camera similibus secundum exultimationem praedictam valorem annuum ut dictus Carolus Dux asserit, non excedunt, cum illos primo loco per cessum, etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu quamlibet aliam dimissionem, vel amissionem, seu privationem, illos ad praesens obtinentium, aut alias, quando etiam apud Sedem Apostolicam, seu etiam in quocumque, vel quibuscumque ex mensibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti, ac dictae Sedi per quascumque Constitutiones Apostolicas, vel Cancellariae Apostolicae regulas editas, & edendas, seu alias quomodolibet reservatis, & reservandis, aut locorum Ordinariis, & aliis Collectoribus per eandem, vel alias Constitutiones Apostolicas, seu dictae Cancellariae regulas similiter editas, & edendas, aut literas alternativarum, vel quavis alia privilegia, & indulta Apostolica, seu alias quomodolibet per dictam Sedem concessis, & impofterum concedendis, aut etiam de jure communi, vel particulari, seu alias quoquo modo competentibus, & competituris, ac alias quomodocumque, & ubicumque vacare contigerit, etiam ipsi, aut eorum aliqui jam ad praesens vacent, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta: Ipsique quatuordecim Canonicatus, & Praebendae dispositioni Apostolicae specialiter, vel generaliter reservati existant, &

super eis inter aliquos lis, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, illorumque, ac singulorum eorum nomina, titulos, denominationes, essentiam, & naturam etiam perpetuo, dicta auctoritate, supprimas, & extinguas, illorumque sic suppressorum, & extinctorum Decimas, & Primitias, si quas habeantur, proprietates, res, census, & bona, eorumque fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque ex nunc, prout ex tunc, & contra, cum primis illos, & eorum singulos vacare contigerit, ut praefertur, Mensa Capitulari dictae noviter erectae Ecclesiae similiter perpetuo applices, & appropries; Ita quod si suppressionem, extinctionem, & applicationem, ac appropriationem hujusmodi per te vigore praesentium fieri contigerit, postquam factae fuerint, liceat illius Decano, & Canonicis pro tempore existentibus per se, vel alium, seu alios eorum, & dictae Mensae Capitularis nominibus propria auctoritate corporalem, realem, & actualem possessionem Decimarum, Primitiarum, proprietatum, rerum, census, & honorum hujusmodi cum omnibus juribus, & pertinentiis suis libere appropinquare, & appropinquam perpetuo retinere, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque percipere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac deductis in primis, & ante omnia trecentis, quae in dictae noviter erectae Ecclesiae fabricam, ac paramentorum, & ornamentorum, & aliarum rerum, illiusque Sacrificii necessarium emptionem, ac luminariorum usum, & aliorum onerum ei pro tempore incumbentium supportationem expendantur, nec non quingentis, & quinquaginta scutis aureis, ex quibus Decanus centum, & singuli Canonici praedicti quinquaginta scuta aurea similia pro Decanatus, nec non Canonicatum, & Praebendarum hujusmodi dotibus habeant, reliqua vero omnia Decima, Primitiae, res, census, bona, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta hujusmodi in usum distributionum inter Decanum, & Canonicos praedictos apud dictam noviter erectam Ecclesiam pro tempore residentes, & horis Canonicis, aliisque divinis officiis suis loco, & tempore in eadem noviter erecta Ecclesia celebrandis personaliter intereffentes dumtaxat juxta providam dispositionem ab eodem Carolo Duce cum interventu Ordinarii loci desuper faciendam dividenda, & repartienda, & per eos lucrificanda absentium, aut non residentium pro uniuscujusque rata portione infirmitatis, aut alio legitimo impedimento, de quo docere debeant, cessantibus, aliis praesentibus, & praedictis divinis officiis, ut praefertur, personaliter intereffentibus pro uniuscujusque rata accrescant, & accrescere debeant, convertere, Dioecessani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita.

§.5. Et insuper dictae noviter erectae Ecclesiae,

Capitulo ceterorum Ca-

pitolurum...
privilegia co-
cedit.

Et facultatem
speciales ede-
di Constitutio-
nes.

Duci vero
Nivernensi
Jurispatronatus
& praesentan-
di ad Decana-
tum, & Ca-
nonicatus.

cllesia, illiusque Decano, necnon Canonicis pro tempore existentibus, eorumque Ministris, familiaribus, & personis, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, antelationibus, favoribus, praeminentis, indulgentis, concessionibus, aliisque gratis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus aliae saeculares, & Collegiatae Ecclesiae illarum partium, illarumque Capitula, & Canonici de jure, privilegio, usu, consuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ipsi pariter, & pariformiter, ac aequo principaliter absque ulla proflus differentia in omnibus, & per omnia, ac illa nominatim, & expresse per praesentes concessa, & impertita forent, etiam si talia existant, quae specialem, & individuum requirant mentionem, & sub generali expressione non comprehendantur, etiam uti, frui, potiri, & gaudere.

§.6. Ac pro suis, & dictae noviter erectae Ecclesiae, & personarum ei pro tempore in divinis deservientium feliciori regimine, & salubri directione, quaecumque Constitutiones, Ordinationes, Statuta rationabilia, & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus Apostolicis minime contraria, nec sub ullis revocationibus comprehensa, ac alias recta, & utilia ab Ordinario tamen examinanda, & approbanda condere, & condita toties, quoties opus fuerit, immutare, limitare, corrigere, & interpretari, ac prout rerum, & temporum qualitates exegerint, ipsaque occasio se se exhibuerit, alias Constitutiones, Ordinationes, & Statuta, quoties eis ita videbitur expedire, praevius tamen examine, & approbatione hujusmodi, de novo edere, ac tam illa, quam prius edita limitare, corrigere, reformare, alterare, penitusque abrogare, & ad eorum observationem singulos de gremio dictae noviter erectae Ecclesiae per subtractionem fructuum, & distributionum Decanatus, ac singulorum Canonicatum, & Praebendarum hujusmodi obligare possint, & valeant, eadem auctoritate nostra de speciali gratia indulgeas.

§.7. Praeterea eidem Carolo Duci, ejusque Successoribus dicti Oppidi de Charville Dominis in temporalibus pro tempore existentibus Jurispatronatus, & praesentandi personas idoneas ad Decanatum, & singulos Canonicatus, & Praebendas vigore praesentium erigendos hujusmodi, quoties illos, & eorum quemlibet similiter per cessum, etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem, aut privationem illos, & illorum singulos pro tempore obtinentium, aut alias quomodocumque, seu in quocumque, seu quibuscumque ex mensibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti, & dictae Sedi per eandem Constitutiones Apostolicas, seu dictae Cancellariae regulas edi-

tas, & edendas, seu alias quomodolibet reservatis, vel reservandis, aut locorum Ordinariis, vel aliis Collatoribus praedictis per eandem, vel alias Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariae praedictae Regulas similiter editas, & edendas, seu literas alternativarum, aut quavis alia privilegia, & indulta Apostolica, seu alias quomodolibet per dictam Sedem haecenus concessis, & impofterum pariter concedendis, aut etiam de jure communi, vel particulari, seu alias quoquo modo competentibus, & competituris, ac alias quomodocumque, quando-cumque, & ubicumque vacare contigerit, loci Ordinario, seu ejus Officiali pro tempore existenti ad praesentationem eandem in Decanatu, ac singulis Canonicatibus, & Praebendis per praesentes erigendis praedictis instituendas, etiam perpetuo dicta nostra auctoritate reserves, concedas, & assignes; Ita quod non censetur dicto Carolo Duci reservatum Juspatronatus vigore praesentium ad Decanatum, ac novem Canonicatus, & Praebendas erigendos hujusmodi, nisi quantum dicto Carolo Duci ad quatuordecim Canonicatus, & Praebendas supprimendos idem Juspatronatus ex fundatione, vel dotatione legitime competat, illudque coram Te verificatum fuerit: & non alias, nec alio modo decernendo Juspatronatus, & praesentandi hujusmodi Laicorum Nobilium dicto Carolo Duci, ac futuris patronis praedictis non ex privilegio Apostolico, sed ex veris primava reali, actuali, integra, & omnimoda fundatione, & perpetua dotatione laicali ex bonis mere patrimonialibus etiam laicalibus dumtaxat competere, & ad illos pertinere, ac ut tale sub derogatione Jurispatronatus ex privilegio Apostolico nullatenus umquam comprehendendi, nec illi ullo umquam tempore quocumque pretextu, & ex quavis causa quantumvis urgenti, & necessaria per quoscumque Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac Nos, & Sedem praedictam, aut illius Legatos de latere, Nuncios etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, seu cujusvis intuitu, & contemplatione derogari, aut derogatum censeferi posse, neque debere, ac quascumque collationes, provisiones, Commendas, praesentationes, institutiones, & alias dispositiones de Decanatu, & singulis Canonicatibus, & Praebendis noviter erectis praedictis, ut praefertur, vacantibus quibusvis personis alias, quam ad fundationem dictorum Patronorum, etiam cum speciali, & expressa derogatione Jurispatronatus hujusmodi pro tempore factas, processusque desuper formatos, ac inde sequuta, & sequenda quaecumque nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti esse, & fore, & pro nullis, & infectis haberi, & censeferi debere, nec jus, aut coloratum titulum possidenti cuiquam tribuere, vel per illa acquiri.

§.8. Ac praesentes literas ab omnibus, & singulis, quos illa concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari debere; Sicque ab omnibus,

Clausulae praesentium praeservativa.

Derogatio contrariorum

bus, & singulis censei, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a jure permisis fieri prohibentis, ac, scilicet: Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictae Ecclesiae de Rosoir juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiae de Rosoir, ac dilectis filiis illius Capitulo, Canonicis, aliisque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliqui Apostolica praedicta, vel alia quavis auctoritate in dicta Ecclesia de Rosoir in Canonicos sint recepti, vel ut recipiantur insistant, seu si super provisionibus sibi faciendis de Canonicatibus, & Praebendis dictae Ecclesiae de Rosoir speciales, vel alii Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis, aut Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum: quas quidem literas, & processus habitos per eandem, & inde sequuta quaecumque ad dictos quatuordecim Canonicatus, & Praebendas volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad asequutionem Canonicatum, & Praebendarum, seu Beneficiorum aliorum praedictorum generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in eisdem literis mentio specialis.

Dat. die 19. Januar. 1609. An. IV.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo octavo, quartodecimo Kalendas Februarii Pont. nostri Anno IV.

C X X I X.

Reservatio juris patronatus, & praesentandi personas idoneas ad Metropolitanas, & Cathedrales Ecclesias, & Monasteria etiam consistorialia, in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis, pro Philippo III. Rege, ejusque Filio.

Charissimo in Christo filio Nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili Noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Tantus est devotionis tuae erga Nos, & Apostolicam Sedem affectus, talisque in te fidei Catholicae conservandae, & propagandae ardor, ut non immerito, quae tibi, tuisque Progenitoribus a Romanis Pontificibus Praedecessoribus Nostri concessa fuerunt, eadem Nos Successoribus tuis, etiam libenter indulgeamus, firmamque in Domino spem concipientes, quod Successores tui, gratia sibi assistente divina, paterna, & avita sequentes exempla, paribus etiam praesulgebunt meritis.

Philippus Rex de Apostolica Sede optine merit.

§. 2. Alias siquidem Fel. rec. Clemens Papa VII. Praedecessor Noster, clar. mem. Carolo V. Romanorum Imperatori tunc in humanis agenti. Avo tuo, ob ejus praecleara in eadem Sedem merita, de tunc existentium Fratrum suorum S. R. E. Cardinalium Consilio, jus patronatus, & praesentandi personas idoneas ad Cathedrales, & Metropolitanas Ecclesias in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis, & Insulis, quorum Rex, & Dominus in temporalibus idem Carolus Imperator tunc existeret, consentientes, quoties illas vacare contingeret, quamdiu idem Carolus Imperator viveret reservavit, atque concessit.

Clemens VII. Carolo V. jus nominandi, de quo in Rubrica, concessit.

§. 3. Et deinde rec. me: Sixtus Papa V. etiam Praedecessor Noster, clar. similiter mem. Philippo Genitori tuo, quamdiu ille viveret, & illo vita functo, tibi similiter, quamdiu viveres, jus patronatus, & praesentandi personas idoneas sibi, & pro tempore existentibus Romanis Pontificibus Successoribus suis ad praesentationem hujusmodi praesentandas, ad quascumque Cathedrales, etiam Metropolitanas Ecclesias, ac quaecumque Monasteria, etiam Consistorialia in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis praedictis, ac illorum Insulis constitentia, quoties illas, & illa quovis modo, & ex quorumcumque, & ex S. R. E. Cardinalium personis vacare contingeret, etiam concessit, & assignavit, prout in Clementis, & Sixti Praedecessorum literis desuper confectis, plenius continetur.

Quod Philippo II. concessit Sixtus V.

§. 4. Cum autem, sicut tuo nomine Nobis nuper expositum fuit, Tu plurimum cupias, dilectissimo filio nobili puero Philippo Hispaniarum, & eorundem Regnorum, & Insularum Principi, nato tuo, &

Philippus III. idem privilegium Philippo IV. filio suo concedi petit

pra-

Concedit Paulus.

praeterea alteri, tantum in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis, & illorum Insulis legitimo Successori, simile Indultum per Nos concedi, Nobis idcirco humiliter supplicari fecisti, ut votis tuis in praemissis annuere de benignitate Apostolica dignemur.

§. 5. Nos igitur dictarum literarum tenores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex nunc, prout postquam tu viam universae carnis ingressus fueris, eidem Philippo Principi, & alteri tantum in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis, & illorum Insulis legitimo Successori, ita ut personam Philippi, & alterius legitimi Successoris praedicti, hac Nostra reservatio, & concessio non egredietur, sed duobus tantum personis praedictis suffragetur, quamdiu illi vixerint, jus patronatus, & praesentandi personas idoneas Nobis, & pro tempore existentibus Romanis Pontificibus Successoribus Nostri, ad praesentationem hujusmodi praesentandas ad quascumque Cathedrales, & Metropolitanas Ecclesias, & quaecumque Monasteria etiam consistorialia in Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnis praedictis, ac illorum Insulis constitentia, quoties illas, & illa quibusvis modis, & ex quorumcumque etiam S. R. E. Cardinalium personis vacare contigerit, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, similiter reservamus, concedimus, & assignamus.

Clausula.

§. 6. Decernentes quascumque provisiones, & alias dispositiones de Ecclesiis, & Monasteriis praedictis, postquam tu e vita decesseris, alias quam ad Philippi Principis, & alterius tantum legitimi Successoris praedictorum, ut praesertur, praesentationem, pro tempore quomodolibet faciendas, & inde sequuta quaecumque nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore, & esse, irritumque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§. 7. Non obstantibus quibusvis generalibus, vel specialibus Cathedralium, Metropolitanarum Ecclesiarum, ac Monasteriorum praedictorum reservationibus, seu affectionibus, necnon Cancellariae Apostolicae regulis editis, & edendis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum praedictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis, etiam quavis clausulas, & reservationes in se continentibus per eosdem Praedecessores, ac Nos, & Sedem eandem quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, & forma in illis tradi-

ta observata infererentur, & exprimerentur, pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Per praesentes autem in juris patronatus, si quod isdem Philippo Principi, & alteri legitimo Successori praedicto competere poterit, ad Metropolitanas, & alias Cathedrales Ecclesias, & Monasteria praedicta Sicilia ultra Pharam, & Sardinia Regnorum hujusmodi, ratione illorum fundationis, seu recuperationis a manibus inimicorum, vel per privilegia Apostolica, quae nihilominus valere, & in suo robore permanere volumus, aliquid innovare, seu minuire non intendimus, cum intentionis Nostrae fuerit Majestatem tuam novis favoribus prosequi, non autem tollere ea, quae sui juris sunt.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 7. Aprilis 1609. Pontificatus Nostri Anno IV.

Hec concessio iuri, si quod Philippus habet, non praesudicat.

Dat. die 7. Aprilis 1609. An. IV.

C X X X.

Unio Monasterii de Claraco Agennen. Diocesis Basilicae Sancti Joannis Lateranensis.

Ex Reg. in Secret. Brevis.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Sacra Petri Sede superna dispositione constituti, licet ad singulas Ecclesias, ut spiritualibus proficiant incrementis, pervigili cura continuo nos deceat esse intentos, circa Lateranensem tamen Ecclesiam, quae inter ceteras Urbis, & Orbis Ecclesias tam ejus, cujus dedicata est nomine, quam Pontificum dignitate praecipuo decore refulget tanto amplius, ut in ea divini vigeat cultus amplitudo, quam ipsius Ecclesiae cura, & sollicitudo Nobis tamquam ejus Pastori specialius est commissa, vigilare, & quorum merita more progenitorum suorum in nostra, & Apostolica Sedis conspectu clarere dignoscuntur, Catholicorum Principum, ac Regum Illustrum, votis, quae ad dictae Ecclesiae decorem, & Ecclesiasticarum personarum inibi Altissimo divinas laudes perfolventium commoditatem cedere dignoscuntur, favorabiliter annuere, nec non ea, quae inter ipsos Reges, & personas media concordia emanarunt, libenter amplecti Nos convenit, prout circumstantiis undique pensatis in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Exordium.

§. 1. Sane nuper charissimus in Christo filius Noster Henricus Francorum Rex Christianissimus Nobis exponi fecit, & sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Capituli, & Beneficiorum, ac

Franciae Reges pecunias nonnullas Capitulo Lateranensi assignaverant.

(a) Hanc Constitutionem quamvis Anno Primo Pauli Pontificis datam, hoc tamen loco posuimus, cum nunc primum ad manus Nostras deveniret.

Quibus non perfoluitis Henricus IV. cum illo transactionem init.

Consentens ut illi uniatum Monasterium de Claraco.

Clericorum Ecclesia Lateranen., nec non Antonii Trilach clerici petitio continebat, quod cum alias dilecti filii Capitulum, & Canonici, Beneficiati, & Clerici Ecclesie Lateranen. nonnullas pecuniarum summas, seu redditus annuos a charissimo in Christo filio Nostro Henrico Francorum, & Navarorum Rege Christianissimo per Francorum Reges d. Henrici Regis Antecessores d. Ecclesie relictos, & a pluribus annis non perfolutos, & forsitan alia quamplurima preterderent, & de eis non satis superque constaret, predictus Henricus Rex animum benevolam, quem Canonici, Beneficiati, & Clerici Ecclesie huiusmodi in ejus personam, & Francorum Reges omni tempore, & loco testificati fuerant, recognoscere, & in illos sue liberalitatis dexteram, ut ipsi imposterum pro eo preces Altissimi funderent, extendere, & animum suum erga dictam Ecclesiam magis atque magis propensum, & devotionis, quam erga Sanctam Sedem Apostolicam gessit, & gerit, effectum exhibere, simulque vestigiis suorum Antecessorum, predictorum, qui dictam Ecclesiam summa, & peculiari devotione semper sunt prosequuti, inherere volens, seu ex certis aliis causis adductus cum dictis Capitulo, Canonicis, Beneficiatis, & clericis, seu illorum deputato, vel deputatis ad hanc sub Nostro, & dicta Sedis beneplacito devenit transactionem, videlicet: quod dictus Henricus Rex unioni, annexioni, & incorporationi Monasterii Abbatie nuncupati de Claraco Ordinis Sancti Benedicti Agennen. Diocesis, ad quod, illius vacatione pro tempore occurrente, nominatio personae idoneae ad dictum Henricum Regem in vim concordatorum inter Sedem Apostolicam, & clarum Franciscum Primum Francorum Regem super nominatione personarum sub certis inibi expressis modis ad Monasteria Regni Francie pro tempore vacan. promovendarum per Regem Francie pro tempore existen. facien. initorum, spectare dignoscitur, dicta Ecclesie, seu illius Mensa Capitulari Apostolica auctoritate faciendis, ita quod administratio bonorum ipsius Monasterii, in quo nulli Monachi expresse professi reperiuntur, cujusque Ecclesia, aliaque edificia ob bellorum, que in illis partibus superioribus annis vigerant, tumultus magnum detrimentum perpeffa, & fere diruta fuerunt penes prescriptum Capitulum remaneret, ipsiq; Capitulum possent ejusdem Monasterii fructus, redditus, & proventus propria auctoritate per unum, vel plures eorum Procuratorem, vel Procuratores ad id specialiter, pro tempore deputandum, seu deputandos, nullius desuper requisita licentia, percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem, modo, & forma tantum infrascriptis distribuendos, convertere, & non alias consentiret, suumque consensum, vel assensum desuper presteret, reservata tamen Antonio, qui nominationi alias per predictum Henricum Regem per suas Patentes literas de ejusdem Antonii persona ad dictum Monasterium

certo tunc expresso modo vacans facte literis Apostolicis desuper non expeditis, in manibus predicti Henrici Regis cesserat, pensione annua ab omnibus oneribus, & impositionibus libera, & exempta duorum millium librarum Turonen. super dicti Monasterii fructibus, redditibus, & proventibus predicto Antonio, quoad viveret, perfolvenda, prout per Diploma Regium manu dicti Henrici Regis subscriptum constare dicitur: Et cum per Diploma predictum inter alia caveri dicatur, quod huiusmodi unio, annexio, & incorporatio cum conditionibus, que inter Ven. Fratrem Nostrom Franciscum Episcopum Sabinen. S. R. E. Cardinalem de Gioiosa nuncupat. negociorum ipsius Henrici Regis, ac Galliarum apud Nos, & Sedem predictam Protectorem, nec non dilectum filium Philippum Bethunes ipsius Henrici Regis etiam apud Nos nuper Oratorem, ac Capitulum, Canonicos, nec non Beneficiatos, & Clericos predictos convenirentur, & staturerent, fieri deberent: Et propterea Franciscus Episcopus, & Cardinalis, ac Philippus Orator, nec non Capitulum, Canonici, Beneficiati, & Clerici predicti inter se convenerunt, seu transegerunt, quod una inter omnes Canonicos, Beneficiatos, & Clericos dicta Ecclesie Lateranen. Titulares, & de Massa Capitulari illius participantes juxta uniuscuiusque ratam ex aliis dicta Ecclesie, & illius Mensa fructibus, & obventionibus eos tangen., & observatam ejusdem Ecclesie consuetudinem: Altera vero medietas omnium fructuum, reddituum, & proventuum dicti Monasterii inter octo ipsius Ecclesie Lateranen. Canonicos per dictum Henricum Regem, ejusque successores Francorum Reges pro tempore existentes tantum nominandos, & non inter alios Canonicos Ecclesie Lateranen. huiusmodi non nominatos, ultra distributiones, dd. octo Canonicos pro tempore nominatos ex altera fructuum medietate huiusmodi tangentes equaliter, & proportionabiliter respective dividerentur, & repartirentur: Et ipsi octo Canonici per Henricum, & ejus successores Reges nominati, eadem portiones permutate, seu in alios transferre, vel pensionem super ipsis tantum, vel super eis, ac etiam eorum Canonicatum, & Præbendam fructibus simul reservanda consentire nullatenus unquam possent, sed ille semper, & omni tempore ab omni onere, & impositione etiam Apostolica auctoritate, vel pro servitio Ecclesie Lateranen., aut Capituli predictorum prorsus remaneret, & ita libera, & exempta sub Henrici, & ejus successorum Regum predictorum dispositione, & concessione, non autem Capituli, seu Canonico- rum pro tempore existentium huiusmodi portionem obtinentium, vel Romani Pontificis quancumque existentis, aut Sedis predicta omnino essent, aut esse censerentur. Quodque dilectus filius Joannes Baptista Elicon a ejusdem Ecclesie Lateranen. Canonicus, qui eidem Henrico Regi gratus, & acceptus existit, ut duplici honore

Sub conditionibus, super quibus Regis Orator, & Capitulum convenient.

Conventum quoque fuit, ut fructus dividantur inter Capitulum, & octo Canonicos per Regem nominandos.

cx

Injunctioque Capitulo onere duas solennes Missas celebrandi.

Aliisque hic designatis operibus.

ex predicti Regis Henrici benevolentia frueretur, duas portiones haberet, itaut ejus vita durante predicta medietas fructuum non in octo dumtaxat, ut praefertur, sed in novem equales portiones divideretur, ex quibus dictus Joannes Baptista duas perciperet: post vero illius obitum predicta portiones octo essent, nec ex tunc alicui Canonico duplex portio assignaretur, dictusque Joannes Baptista ex altera medietate fructuum inter omnes distribuendorum duplicem portionem haberet, nempe tantundem, quantum duo alii Canonici ejusdem Ecclesie Lateranen. ex ipsa medietate perciperent, & huiusmodi prerogativa, alteri, eo vita functo, non concederetur, ac ipsi Capitulum, & Canonici, nec non Beneficiati, & Clerici Ecclesie Lateranen. huiusmodi tunc, & pro tempore existentes perpetuis futuris temporibus ad Altare Majus ejusdem Ecclesie Lateranen. quolibet anno per Canonicum una cum Diacono, & Subdiacono paratis, ac omnibus ipsius Ecclesie Lateranen. stipendiatis Cantoribus duo solemnia Officia unius magnae, seu decantatae Missae, pro quolibet unum videlicet in die festivitatis Sanctae Luciae, quae dies Natalis ipsius Henrici Regis existit, de festo ejusdem S. Luciae, vel alio Galliarum Protectori apud Sedem predictam pro tempore existenti benefico pro dicto Rege ejus vita durante, & post ejus obitum pro Rege Francorum pro tempore Regnante, & Regni Galliarum felici, ac prospero statu, & gubernio: Alterum vero officia huiusmodi die 8. Commemorationis Defunctorum videlicet die 9. Mensis Novembris, in qua festum Sancti Dionysii celebratur, pro Francorum defunctorum, & signanter Henrici Regis huiusmodi animarum salute, & refrigerio, & praeter haec duo Officia solemniam unam Missam quotidianam submissa voce, in Altari dicta Ecclesie Lateranen., & hora a Protectore, seu pro tempore existente Francorum Regis apud Romanum Pontificem, & Sedem huiusmodi Oratorem etiam pro tempore existen. quancumque ad id designanda pro ipso Henrico Rege cum oratione pro Francorum Regibus, & una Collecta defunctorum in his diebus, quibus licitum, & permillum esset, pro Anima dicti Henrici Regis refrigerio postquam ipse ab hac vita migrasset: nullo tamen unquam tempore in secretis Canonis Missae ejusdem Henrici Regis vita durante pro vivis, & eo vita functo, pro defunctis fieri solitis precibus de ipso Henrico Rege praetermissa memoria, seu Oratione celebrare deberent, & tenerentur, & ex illa medietate fructuum inter Canonicos, & Beneficiatos, & Clericos predictos communiter distribuendorum parte centum, & quinquaginta scuta, centum videlicet in eadem festivitate Sanctae Luciae, reliqua vero quinquaginta scuta huiusmodi eadem die nona Mensis Novembris inter solos praesentes, & divinis officiis personaliter interessentes, reliquis vero absentibus penitus, & omnino exclusis, pro sua cujusque rata quemlibet

ut supra tangente integre, nihilque deducto pro facibus, & Candelis, quae tam in Altari, quam extra Altare a dictis Capitulo ejus numeri, & ponderis, prout in solemnioribus Missis ipsius Ecclesie Lateranen. consuetum erat, exponi deberent, distribuenda quot annis retinerentur, & asservantur, ex integris vero fructibus praed. Monasterii aliqua portio loci Ordinario benevifa deduceretur, eaque penes Cononimos ad id deputandos remaneret, que etiam inservire deberet pro manutentione aliorum Sacerdotum Regularium, seu saecularium, ac aliorum Ministrorum, qui Ecclesiae, vel Cappellae, quae in loco, ubi dictum Monasterium existit, vel alibi construeretur, divinis inservirent, & iis Officiis, & oneribus satisfacerent, quae in praed. Monasterio eatenus fundata, & celebrari solita fuisset reperirentur. Dicit vero Capitulum, Canonici, nec non Beneficiati, & Clerici praemissa omnia ex largitione pura, & mera gratia, ac liberalitate dicti Henrici Regis recepisse, & recipere constiterent, omnesque supra dictas condiciones, concordias, & pacta, ita tamen, quod Henricus, & ejus Successores Francorum Reges predicti reservationi, seu impositioni alicujus pensionis annuae super dictis octo portionibus per eosdem octo Canonicos pro tempore nominatos percipiendis, nullo unquam tempore consentirent, acceptare, & observare deberent, & tenerentur, quodque per huiusmodi unionem, annexionem, & incorporationem nullum jus censeretur acquiritum eidem Ecclesie Lateranen., sive ejus Archipresbytero, ac Capitulo super collatione, & provisione Prioratum, aut aliorum Beneficiorum, seu Officiorum tam perpetuorum, quam ad nutum amovibilium a dicto Monasterio dependentium, sive ad illud spectantium, sed nominatio personarum idonearum ad Prioratus Conventuales, & vere electivos ab ipso Monasterio dependentes, ad predictum Henricum, sive ejus Successores Francorum Reges huiusmodi, prout antea, competeret, & nisi Prioratus a dicto Monasterio dependens ex tunc primo vacaturus concederetur predicto Antonio in recompensam pro extinctione dictae pensionis, dictus Henricus Rex consentiret, ut supra unioni d. Prioratus Sacrificia ejusdem Ecclesie Lateranen. Si vero in huiusmodi pensionis extinctione Prioratus primo vacaturus huiusmodi eidem Antonio concederetur, predictus Henricus Rex unioni, annexioni, incorporationi alterius Prioratus secundo loco vacaturi pro comparandis ornamentis, & suppellestilibus Ecclesiasticis pro dicta Ecclesia Lateranen., & specialiter pro Altare, ut praefertur, designando, consentiret, prout in Transactione, ac Diplomate, nec non conventionibus huiusmodi, ac publico desuper confecto Instrumento plenius dicitur contineri.

Reservata congrua pensione pro inservientibus Ecclesie, vel Cappellae Monasterii.

Additaque sunt nonnullae alie Clausulae.

Huiusmodi Transactione confirmari poterit.

1. 2. Quare pro parte Henrici Regis, ac Capituli, Canonico- rum, ac Beneficiorum nec non Clerico- rum, & Antonii predicto- rum Nobis fuit humiliter supplicatum, qua-
Z z tenus

tenus Transactionem, & conventionem, aliaque praemissa pro illarum subsistentia firmiori Nostro, & dictae Sedis patrocinio communire, ac alias desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Paulus ratam habet.

§. 3. Nos, in quorum manibus praedicti Capitulum, Canonici, & Beneficiati, ac Clerici, supradictis eorum praetensionibus ad effectum dictae transactionis, & conventionis sponte, & libere cesserunt, quique cessionem hujusmodi duximus admittendam, praedicti Henrici Regis singularem animi benevoli erga Ecclesiam Lateranensem. Capitulum, Canonicos, & Beneficiatos, necnon Clericos praedictos propensionem, ac devotionem hujusmodi non parum in Domino commendantes, ac eosdem Canonicos, & Beneficiatos, nec non Clericos, & Antonium, eorumque, & Capituli hujusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum ferie absolventes, & absolutas fore censentes, nec non verum, & ultimum dicti Monasterii vacationis modum, etiam si ex illo quavis generalis reservatio etiam in corpore juris clausa resultet, ac quarumcumque unionum, annexionum, & incorporationum Ecclesiae Lateranensis, & Mensae hujusmodi hactenus quomodolibet factarum tenores, illarumque fructuum, reddituum, & proventuum veros annuos valores, praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, transactionem, & conventionem, aliaque praemissa omnia, etiam in dicto documento contenta, auctoritate Apostolica, tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque respective, & inviolabiliter firmitatis robur adiciamus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, etiam si ad hoc, ut suppleri, vel sanari possint, specialis, specifica, & expressa mentio facienda esset, supplemus.

Monasterium, que Capitulum Lateranensem unit.

§. 4. Et insuper dictum Monasterium, quod cura, & conventu caret, ac cujus fructus, redditus, & proventus ad ducentos florenos auri in libris Camerae Apostolicae taxati reperiantur, quovis modo, & ex cujuscumque persona, seu per liberam cujusvis de illo, illiusque regimine, & administratione in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam Commendae juris cessionem, aut Constitutionem factae: re: Joannis PP. XXII. Praedecessoris Nostri, quae incipit *Execrabilis*, vel assignationem alterius Beneficii Ecclesiastici quavis auctoritate collati vacet, seu ipsius Monasterii cuivis persona facta Commenda cesset, etiam, tanto tempore vacaverit, quod ejus provisio juxta Lateranensem statuta Concilii, aut alias Canonicae Sanctiones ad Sedem praedictam legitime devoluta existat, ab eo consistorialiter disponi consue-

verit, seu debeat, ipsaque provisio ad Sedem praedictam specialiter, vel generaliter pertineat, ac super regimine, & administratione praedictis inter aliquos lris, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore datae praesentium eidem Monasterio de Abbate provisum, aut illud alteri commendatum canonice non existat, cum illis forsitan annexis, & omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem mensae capitulari, ita quod liceat Capitulum, & Canonicis, Beneficiatis, & Clericis praedictis per se, vel alium, seu alios eorum, & dictae Mensae nomine, seu nominibus propria auctoritate corporalem, realem, & actualem possessionem dicti Monasterii, ac annexorum, juriumque, & pertinentiarum praedictorum libere apprehendere, ac apprehensam perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque, dempta tamen ex eis praedicta portione pro manutentione Praesbyterorum, ac aliorum Ministrorum Ecclesiae, seu Cappellae dicti Monasterii, ut praesertur, pro tempore deservientium quot annis desumenda, percipere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac in suos usus, & utilitatem modo, & forma praemissis convertere, Dicesanensi loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, cum praedicti Henrici Regis ad hoc expressus accedat assensus Apostolica auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo unimus, anneximus, & incorporamus.

Clause.

§. 5. Decernentes Transactionem, conventionem, aliaque illis concernentia, & in dicto documento contenta valida, & efficacia fore, & esse, ac perpetui roboris firmitatem obtinere, ac per eos, ad quos nunc spectat, & pro tempore spectabit, firmiter observari debere, nec ab illis ullo umquam tempore rescindi posse, sed ad illorum omnium observationem perpetuo obligatos esse, & fore, & ad id censuris Ecclesiasticis, ac pecuniariis poenis cogi, & compelli posse: Sicut ab omnibus, & singulis censeri unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi, praesentibus literas de subreptione, vel obreptione, seu nullitatis vitio, aut intentionis Nostreae, vel quopiam alio defectu notari, seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, seu invalidari, aut ad viam, & terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, aut adversus eas quodcumque juris, & facti, vel iustitiae, aut gratiae remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus umquam posse, nec eas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, derogationibus, vel aliis contrariis dispositionibus, etiam desuper in genere, vel in specie pro tempore quomodolibet, etiam Apostolica auctoritate factis, & faciendis comprehendere, sed semper ab illis excipi, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac etiam de novo, & sub quacumque posteriori data per Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, & Clericos Ec-

Ecclesiam Lateranensem, pro tempore existentem, hujusmodi quodcumque eligenda concessas esse, & fore, eisque suffragari debere. Sicutque, & non aliter per quoscumque Judices Commissarios, & Delegatos quavis auctoritate fungentes, ac etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores designantur.

§. 6. Quocirca dilectis filiis Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & Agennen., ac Burdegalen. officialibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Henrici, & pro tempore existentis Francorum Regis, necnon Capituli, & Canonicorum, & Beneficiatorum, necnon Clericorum praedictorum, seu aliorum eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis omnibus, & singulis efficaciae defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate Nostrea praesentes literas, & in eis contenta praedicta firmiter observari, ac singulos, quos ipsa praesentes literae concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus, sententiis, censuris, & poenis ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogationes.

§. 7. Non obstantibus praemissis, ac pie mem: Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris Nostri, etiam qua cavetur nequis extra suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis tunc expressis casibus, & in illis ultra unam Dietam a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne Judices a dicta Sede deputati extra Civitatem, vel Dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere audeant, vel praesumant, ac in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, nec non Nostrea, per quam inter alias voluimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum antiquum valorem secundum communem estimationem, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus Commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, ac generalis, & novissime celebrati Lateranensem Conciliorum, uniones, annexiones, & incorporationes perpetuas, nisi in casibus a jure permisis, fieri prohibentis, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non Concordatis praedictis, ac Monasterii, & Ordinis praedictorum Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

rum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statuta, & consuetudinibus, privilegiis, quoque indultis, & literis Apostolicis, illisque, eorumdemque Monasterii, & Ordinis superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, de praedicti Henrici Regis ad hoc expresso accedente consensu, concordatis praedictis, etiam si de illis specialis, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque: Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Clause penales.

§. 8. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam Nostreae absolutionis, confirmationis, approbationis, adiectionis, supplementationis, unionis, annexionis, incorporationis, decreti, voluntatis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicae 1605. Quinto Idus Octobris Pontificatus Nostri Anno I.

Dat. die 11. Octob. 1605. An. I.

CXXXI.

Quod unus ex Confratribus Congregationis Joannis Dei nuncupatae, in qualibet Domino ejusdem Congregationis ad Praesbyteratum promo veri, & sacramenta administrare possit.

De hujus Congregationis institutione habes in Pii V. Constit. CXCV. Licet. Tom. IV. Par. III. fol. 190.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam

Inter alias Nostreae Pastoralis sollicitudinis curas, quibus premimur, haec una praecipua est, ut non solum Christi fideles in egestate constituti corporalibus cibis reficiantur, sed spiritualibus praesertim alimentis confoveantur.

Exordium.

§. 1. Cum itaque, sicut dilectorum filiorum Vicarii generalis, & Confratrum Congregationis Joannis Dei nomine Nobis nuper expositum fuit, omnes Domus regulares Congregationis praedictae magna incommoda, & damna patiantur, ex eo quod quadam Constitutione factae, recorde Clementis VIII. prohibuerat, quominus Fratres hujus Congregationis factis in iustentur, mentis

Clementis VIII. prohibuerat, quominus Fratres hujus Congregationis factis in iustentur, mentis